

Na podlagi 40. in 75. čl. Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Ur. l. RS, št. 79/06), Zakona o izobraževanju odraslih (Ur. l. RS, št. 110/06) ter Pravilnika o ocenjevanju znanja v poklicnem in srednjem strokovnem izobraževanju (Ur. l. RS, št.60/2010), v nadaljevanju Pravilnika, sprejemam ravnateljica SŠGT Maribor, Sonja Porekar Petelin

ŠOLSKA PRAVILA IZREDNEGA IZOBRAŽEVANJA (IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH)

1. Splošno o izrednem izobraževanju

Izredno izobraževanje (izobraževanje odraslih, v nadaljevanju IO) obsega izobraževanje, izpopolnjevanje, usposabljanje in učenje oseb, ki so izpolnile osnovnošolsko obveznost in si želijo pridobiti, posodobiti in poglobiti znanje, pa pri izobraževanju niso vpisane v redno izobraževanje.

V skladu z 2.čl. Zakona o izobraževanju odraslih (Ur. l. RS št. 110/06) izobraževanje udeležencev izrednega izobraževanja temelji na naslednjih načelih:

- vseživljenskost izobraževanja,
- dostopnost izobraževanja pod enakimi pogoji,
- svoboda in avtonomnost pri izbiri poti, vsebine, oblik, sredstev in metod izobraževanja,
- laičnost izobraževanja odraslih, ki se opravlja kot javna služba,
- strokovna in etična odgovornost izobraževalcev,
- spoštovanja osebnosti in dostojanstva vsakega udeleženca in
- v izobraževanju odraslih, ki daje javno veljavno izobrazbo, doseganje enakih standardov kot v izobraževanju mladine.

V IO si udeleženci izobraževanja pridobivajo posamezna znanja, spretnosti in veščine, lahko pa tudi javno veljavno izobrazbo, po posebnih izobraževalnih programih ali po prilagojenih izobraževalnih programih rednega izobraževanja.

Gre za programe splošne izobraževalne in kulturne ravni prebivalstva, funkcionalno opismenjevanje, spopolnjevanje znanja za delo in poklic, za izobraževanje in usposabljanje brezposelnih, izobraževanje za kvaliteto življenja, ter drugo splošno izredno izobraževanje.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Maribor izvaja:

- programe za pridobitev javno-veljavne izobrazbe,
- programe za pridobitev certifikatov NPK,
- seminarje in tečaje.

Šolanje za slušatelje IO izvajamo v organiziranih oblikah predavanj in tudi v obliki samoizobraževanja pod vodstvom mentorjev.

IO se izvaja ob upoštevanju Pravilnika o ocenjevanju znanja v poklicnem in srednjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št.60/2010, v nadaljevanju Pravilnika ter Šolskih pravil ocenjevanja, ki so po predhodni obravnavi stopila v veljavo 30. 8. 2010. Vse njihove določbe se smiselno uporabljajo tudi pri izrednem izobraževanju.

Udeleženci izobraževanja odraslih za šolanje plačajo šolnino.

2. Status udeleženca IO

Oseba, ki se vključi v izobraževalni program za odrasle, pridobi status udeleženca izobraževanja odraslih. Status udeleženca izobraževanja odraslih preneha, ko udeleženec uspešno konča izobraževanje ali z izpisom iz tega izobraževanja. Status udeleženca preneha tudi v primeru, da v obdobju enega šolskega leta udeleženec ni opravil nobene obveznosti iz naslova izobraževanja.

3. Izobraževalni programi

V izobraževanje po javno veljavnih izobraževalnih programih za odrasle se lahko vključijo odrasli, ki izpolnjujejo pogoje glede predhodne izobrazbe ali posebnih psihofizičnih sposobnosti, predpisanih za vključitev.

Izobraževalni programi SŠGT Maribor:

- programi za **pridobitev prvega poklica**, v programih srednjega poklicnega izobraževanja, namenjeni odraslim, ki imajo predhodno končano osnovno šolo in se želijo usposobiti za poklic Gastronom hotelir.
Vpišejo se lahko kandidati, ki so končali osnovno šolo ali ustrezen program nižjega poklicnega izobraževanja. Šolanje se konča z zaključnim izpitom;
- programi za **pridobitev prvega poklica**, v programih srednjega strokovnega izobraževanja so namenjeni odraslim, ki imajo predhodno končano osnovno šolo in se želijo usposobiti za poklic Gostinsko-turističnega tehnika. Šolanje se konča s poklicno maturo;
- programi **prekvalifikacije** v programih srednjega poklicnega izobraževanja, ki so namenjen odraslim, ki imajo predhodno končano katerokoli najmanj triletno poklicno ali strokovno izobraževanje in se želijo usposobiti za poklice v gostinstvu ali turizmu. V primeru prekvalifikacije se priznajo opravljeni splošni predmeti, ki so identični predmetniku izbranega programa. Šolanje lahko traja tri leta (SPI) in se konča z zaključnim izpitom, štiri leta (SSI) in se konča s poklicno maturo ali eno leto (PT) in se konča s poklicno maturo;
- program za pridobitev V. stopnje izobrazbe **gastronomski tehnik**. Program je namenjen odraslim, ki imajo predhodno končano ustrezno triletno poklicno strokovno izobraževanje (glede na pogoje vpisa v posamezni program) in se želijo usposobiti za poklic gostinskega tehnika;
- **nacionalna poklicna kvalifikacija (NPK)** je formalno priznana usposobljenost, potrebna za opravljanje poklica. Pripravljena je na podlagi poklicnega standarda. V njej so določene ravni zahtevnosti ter potrebna znanja in spretnosti. NPK je mogoče pridobiti ne le z dokončanjem programa poklicne oz. strokovne izobrazbe, ampak tudi s preverjanjem in potrjevanjem neformalno pridobljenega znanja. Postopek preverjanja in potrjevanja NPK poteka pred komisijo, ki jo imenuje Državni izpitni center. Kandidati lahko vključijo v pripravo na pridobitev NPK: Pomočnik kuharja, pomočnik natakharja, dietni kuhar, vodja cateringa, vinski svetovalec, turistični animator, turistični informator;
- programi za dokončanje izobrazbe so namenjeni bivšim dijakom rednega izobraževanja, ki so z izobraževanjem prekinili tik pred ali med zaključnim izpitom oziroma poklicno maturo;
- organiziramo tudi različne oblike seminarjev, tečajev in usposabljanj z gostinsko-turističnega področja.

4. Informiranje kandidatov

Informiranje kandidatov je lahko preko:

- oglasne deske: vse informacije kandidatom izobraževanja odraslih (urniki, obvestila, roki za izpite, ocene...) so objavljene na oglasni deski v avli šole, namenjeni izključno izobraževanju odraslih,
- informativnih sestankov: z vpisom v novo šolsko leto skliče vodja IO pred začetkom predavanj v mesecu septembru ali oktobru. Ostali sestanki so organizirani po potrebi ter na pobudo kandidatov, predstavnikov Zavoda za zaposlovanje, ravnatelja ali vodje IO,
- pisarne IO v času uradnih ur,
- internetne spletne strani šole: aktualne informacije glede izobraževanja boste našli tudi na naši spletni strani: <http://www.ssgt-mb.si>

5. Organizacija

Materialni pogoji šole

Šola razpolaga z dvajsetimi učilnicami in kabineti, kjer v popoldanskem času izvajamo izobraževanje odraslih po javno veljavnih in verificiranih programih. Praktični pouk poteka v specializiranih učilnicah za kuharstvo, strežbo in turizem.

Kadrovska zasedba

Izvajanje izobraževalnega programa odraslih izvajajo in omogočajo: ravnatelj šole, vodja izobraževanja odraslih, učitelji teoretičnega in praktičnega pouka ter drugi strokovni delavci.

Potek izvajanja IO

Pouk poteka v učilnicah in specializiranih učilnicah SŠGT Maribor na Mladinski ul. 14/a v popoldanskem času, izjemoma tudi ob sobotah. Po zaključku predavanj in vaj za posamezni predmet udeleženci IO opravljajo izpit. Obveznosti posameznega predmeta lahko opravljajo za posamezen letnik ali za izobraževalni program. Način dela določi vodja IO po pridobitvi mnenja PUZ-a.

6. Programski učiteljski zbor (v nadaljevanju PUZ)

Programski učiteljski zbor sestavljajo vsi, ki delajo v programih IO ali podajajo splošne oz. strokovne vsebine v določenem programu IO:

- Dušan Erjavec, ravnatelj šole,
- Marjan Božičko, vodja izobraževanja odraslih
- predavatelji,
- učitelji.

Programski andragoški zbor lahko pooblasti vodjo, da:

- pripravi predloge ter opredeli postopke za priznavanje formalno in neformalno pridobljenega znanja,
- pripravi načrt podajanja snovi ter ocenjevanje znanja,
- izvaja druge naloge, določene s Pravilnikom in Šolskimi pravili ocenjevanja.

7. Vpisni pogoji (pogoji za vključitev v izobraževanje)

V programe IO se lahko vključijo:

- vsi, ki med rednim izobraževanjem niso bili uspešni, želijo pa dokončati šolanje,
- vsi, ki niso dokončali izobraževanja in želijo opraviti posamezne izpite, zaključni izpit ali poklicno maturo,
- vsi, ki že imajo določeno stopnjo formalne izobrazbe, pa si želijo pridobiti naslednjo stopnjo izobrazbe,
- brezposelne osebe, ki se izobražujejo preko Zavoda za zaposlovanje RS,
- vsi, ki že imajo določeno formalno izobrazbo, pa se želijo prekvalificirati,
- omejitev velja za dijake, ki so v tekočem šolskem letu že bili vpisani v izobraževalni program rednega izobraževanja in jim je bilo ob zaključku pouka izdano spričevalo, se ne morejo vpisati v istem šolskem letu v enak izobraževalni program izrednega izobraževanja,
- lahko se vpiše tudi oseba mlajša od 18 let, vendar pod določenimi pogoji:
 - ~ potrebna je pisna privolitev staršev/skrbnikov
 - ~ običajno mora biti oseba izpisana iz rednega šolanja (ali se prepisuje)
 - ~ šola presoja upravičenost vpisa (ni avtomatično)
- na novo se vpisujejo kandidati v IO do 31. maja tekočega šolskega leta.

Kandidat se vpiše, ko izpolni VPISNICO (obrazec), priloži fotokopijo dokazila o dokončani predhodni izobrazbi, fotokopijo osebne dokumenta, potrdilo o državljanstvu in izpisek iz poročne matične knjige (za kandidate s spremenjenim priimkom) ter slike za indeks in dokumentacijo. Samoplačniki ob vpisu vplačajo vpisnino. Vpisnina se kandidatom, ki so izpolnili VPISNICO in so se njihovi podatki vnesli v dokumentacijo IO, ne vrača!

Kandidati, ki kljub osebni izobraževalni načrtu niso pristopili k opravljanju obveznosti za 1. letnik, se morajo ob pričetku novega šolskega leta ponovno vpisati.

Šola pripravi za vse, ki se vključijo v izredno izobraževanje, osebni izobraževalni načrt, ki vsebuje ugotovitve o doseženem oziroma manjkajočem znanju in opredeljuje obseg, način in roke ocenjevanja ali priznavanja znanja ter izpolnitev drugih obveznosti, določenih v skladu z izobraževalnim programom.

Če iz utemeljenih razlogov ni mogoče oblikovati PUZ-a za posamezen izobraževalni program, naloge programskega učiteljskega zbora, ki se nanašajo na posameznega udeleženca izobraževanja in so določene s tem pravilnikom, izvaja vodja izobraževanja odraslih oziroma drug pooblaščen strokovni delavec šole.

Predmeti, ki se kandidatu priznajo, se ugotavljajo ob vpisu kandidata v program in jih potrdi vodja IO, ali ravnateljica šole. Za kandidate pri katerih vodja IO ne more odločiti o priznavanju predmetov opravi priznavanje šolska komisija za priznavanje. Kandidatu se izroči SKLEP O PRIZNAVANJU OBVEZNOSTI. Če se kandidatovo izobraževanje zaradi katerihkoli razlogov podaljša in se vmes spremeni izobraževalni program, se ponovno ugotavlja ali se mu določena znanja še priznajo ali ne.

Vpis za posamezno šolsko leto določi in potrdi Svet šole na predlog vodje IO.

8. Izpiti, prijava k opravljanju izpita, evidentiranje ter objava rezultatov, načini ocenjevanja in izpitni roki

Izpiti v IO se opravljajo:

- z dopolnilnimi izpiti po vsebinsko zaokroženih sklopih, v okviru posameznega predmeta, glede na kataloge znanj oz. učne načrte ali po zaključenih vsebinskih sklopih, ali iz posameznega predmeta za posamezni letnik, ali iz posameznega predmeta za celoten izobraževalni program ali za več letnikov hkrati.
- z delnimi izpiti se ocenjuje znanje po vsebinsko zaokroženih delih programske enote za posamezen letnik. Kdor uspešno opravi vse delne izpite iz posamezne programske enote v skladu z izobraževalnim programom in načrtom ocenjevanja znanja, je s tem opravil končni izpit.
- s končnimi izpiti po zaključenih vsebinskih sklopih se lahko ocenjuje znanje iz programske enote za posamezen letnik, lahko pa tudi iz programskih enot za več letnikov hkrati.

Razen navedenih lahko udeleženci opravljajo še sprejemne in diferencialne izpite.

Pri delnih oziroma končnih izpiti znanje ocenjuje učitelj. Tretje in nadaljnje opravljane končnega izpita se opravlja pred izpitno komisijo v skladu z drugim odstavkom 29. člena Šolskih pravil ocenjevanja.

Prijava k izpitu in opravljanje izpitov

Za vse izpite se prijavite najkasneje sedem dni pred izpitnim rokom, odjavite pa se lahko najkasneje dva dneva pred izpitnim rokom. Prijavite se tako, da izpolnite prijavnico, ki jo dobite pri profesorju ob zaključku predavanj ali v pisarni IO v času uradnih ur. Pravilno izpolnjeno prijavnico oddate profesorju ob zaključku predavanj ali v pisarno IO najkasneje sedem dni pred izpitnim rokom. Tretje in vsako naslednje opravljanje izpita ob prijavi plačate (ne velja za samoizobraževanje).

Evidentiranje izpitov

Po opravljenem izpitu učitelj izpolnjen zapisnik oz. prijavnico izroči vodji IO in oceno vpiše in datum opravljanja izpita v indeks. Oceno v redovalnico razreda in osebni list na osnovi zapisnika vpiše razrednik oziroma vodja ali organizator IO.

Če se kandidat izobražuje po načinu samoizobraževanja, odda učitelju skupaj s prijavnico tudi potrdilo o plačilu izpita. Pred posameznim izpitom učitelj preveri pri vodji izobraževanja odraslih ali imajo kandidati, ki bodo k izpitu pristopili vse poravnane obveznosti, kar jim omogoča pristop k izpitu. Če kandidat nima poravnanih obveznosti, ne more pristopiti k izpitu. V kolikor po presoji učitelja kandidat kljub temu izpit opravlja in opravi, se mu ocena ne vpiše v indeks, redovalnico in osebni list dokler obveznosti ne poravna.

Rezultati izpitov

Informacije o delnih ocenah dobite pri predavateljih. Rezultate končnih izpitov lahko dobite pri predavateljih ali pri organizatorju IO. Informacij o ocenah ne dajemo po telefonu.

Kandidatom, ki so bili neuspešni, se omogoči opravljanje izpita v naslednjih razpisanih rokih. Pisne izdelke do konca šolskega leta hrani učitelj.

Oblike in načini ocenjevanja

Oblike in načine ocenjevanja znanja določi PUZ ali vodja IO v načrtu ocenjevanja znanja v skladu z izobraževalnim programom. Pri tem se uporabljajo ustrezna oblike in načini ocenjevanja in upoštevajo

sodobna pedagoška, psihološka in andragoška načela. Oblike ocenjevanja so individualne ali skupinske. Ocenjevanje je lahko ustno ali pisno in poteka izključno v slovenskem jeziku.

1. Ustno ocenjevanje se lahko izvaja kot:

- vrednotenje odgovorov na zastavljena vprašanja,
- vrednotenje izdelka oziroma storitve (demonstracije, vaje, nastopa, simulacije in podobno),
- vrednotenje postopka, ki ga opravlja dijak pri praktičnem preizkusu, seminarske naloge oziroma projektne dela (izdelavi izdelka, pripravi in izvedbi storitve, vaji, nastopu, simulaciji, igri vlog in podobno),
- intervju oziroma pogovor in drugo.

2. Pisno ocenjevanje je lahko:

- vrednotenje pisnih odgovorov na zastavljena vprašanja,
- vrednotenje pisnega izdelka,
- vrednotenje pisne dokumentacije in drugo.

Pisne izpite se lahko nadomesti s samostojnimi pisnimi izdelki, kot so seminarske naloge, naravoslovne naloge, projekti, izdelki, prikazi v stvarnem delovnem okolju. Naloge, ki se uporabljajo za ocenjevanje, morajo biti oblikovane tako, da so primerne sposobnostim udeležencev IO in načinu njihovega komuniciranja.

Za odrasle veljajo isti izpitni katalogi kot za mladino, izvedba ocenjevanja znanja na poklicni maturi in zaključnih izpitih pa je za odrasle opredeljena z veljavnimi pravilniki o poklicni maturi in zaključnem izpitu. Učitelj v programu IO je pri svojem predmetu dolžan upoštevati navedena priporočila. Način ocenjevanja, ki ga bo uporabil, določi sam in da to v potrditev PUZ-u ter o tem seznani kandidate. Prvi izpitni rok se razpiše najkasneje v roku enega meseca po končanih predavanjih.

V primeru, ko kandidati opravljajo izpit iz predmetov, za katere ni bilo organizirano predavanje, pristopijo k izpitu, po izbiri, v naprej razpisanih izpitnih rokih.

Udeleženci IO lahko opravljajo izpite večkrat, tudi izven rokov določenih s šolskim koledarjem, vendar v skladu z letnim delovnim načrtom šole.

Redni mesečni izpitni roki in konzultacije so v času govorilnih ur učiteljev, ki so javno objavljene na oglasni deski. Kandidati se morajo k izpitu prijaviti pri organizatorju IO, s prijavnico ZAPISNIK O IZPITU. Vodja izobraževanja odraslih v dogovoru z ravnateljem pripravi LDN IO, ki med drugim opredeljuje in določa izpitne roke.

9. Pogoji za napredovanje

V izobraževalnih programih se v IO načeloma ne opredeli pogojev za napredovanje. To se stori izjemoma le takrat, kadar je za uspešno delo nujno, da posameznik izpolni določene obveznosti, da lahko obvlada zahtevnejšo snov v nadaljevanju programa. Izbiro o načinu in hitrosti napredovanja v izobraževalnih programih se prepusti posamezniku ali dogovoru med posameznikom in izvajalsko organizacijo.

Prisotnost pri pouku praviloma ni obvezna, razen v primeru, da za posameznika ni določeno drugače (zahteva plačnika šolnine). Doseganje standardov znanja dokazujejo z opravljanjem izpitov.

Kandidati, ki imajo priznane posamezne izpite ali dele izpitov, so oproščeni obveznosti iz teh predmetov. Za to morajo predhodno predložiti ustrezno dokumentacijo. Kandidati so lahko oproščeni opravljanja PUD (praktično usposabljanje v delovnem procesu), če imajo najmanj toliko ur delovnih izkušenj na delovnih mestih, za katere se izobražujejo, kot je predvidenih ur PUD po predmetniku.

10. Pogoji za dokončanje programa

Kandidat ima dokončan letnik, ko je opravil vse obveznosti za posamezni letnik. Določanje pogojev za dokončanje programa je povezano z doseganjem opredeljenih ciljev, ne smejo pa biti povezani z organizacijo izobraževanja (obseg obvezne udeležbe predavanj, obvezen vpis v posamezen letnik,...)

Kandidat ne more pristopiti k opravljanju poklicne mature in zaključnega izpita, dokler nima opravljenih vseh predpisanih obveznosti in poravnanih vseh finančnih obveznosti.

11. Trajanje izobraževanja

Pouk izobraževanja odraslih poteka kontinuirano od septembra oz. oktobra do konca maja oz. junija.

Pouk je praviloma organiziran v popoldanskem času, v dveh sklopih po dve šolski uri, s pet minutnim odmorom. Vaje pri kuharstvu so brez pet minutnega odmora. Zaradi organizacije dela, praktičnega pouka in v drugih nujnih primerih, se pouk lahko prične tudi prej. Pouk lahko poteka tudi v soboto oziroma zaradi narave dela tudi v drugih primernih terminih.

12. Šolnina

V šolnino je vključena organizacija oz. izvedba predavanj in vaj v prostorih šole z uporabo najsodobnejše opreme, ureditev dokumentacije ter prvo in drugo opravljanje izpita za posamezen predmet. Poklicna matura in zaključni izpit nista vključena v šolnino.

Udeleženci lahko plačajo šolnino v enkratnem znesku ali v rednih obrokih med šolskim letom oziroma trajanjem izobraževanja.

V primeru prenehanja izobraževanja je udeleženec dolžan to pisno sporočiti. Ob prekinitvi pogodbe iz opravičenih razlogov, šola ne zahteva vplačila preostalih obrokov šolnine. Že vplačane šolnine ali vpisnine ne vračamo.

13. Hišni red

Udeleženci izobraževanja odraslih so dolžni spoštovati hišni red SŠGT Maribor.

Maribor, 23. 4. 2026

Sonja Porekar Petelin l.r.
Ravnateljica